

SETMANARI CASTELLARENC

ANY II :: NUM. 66
Castellar del Vallès 1 juny 1934

Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes

Patriotisme exigent

En la furamalla de les discussions dels nostres partits polítics, s'ha parlat sovint d'un cert xovinisme d'alguns sectors de la nostra gent.

Potser sí, però fixem-nos en una cosa. El xovinisme és una exageració irritant del patriotisme. El xori diu que les coses del seu país són les millors del món. Però, per a dir això, li cal abans que tot una qualitat: conèixer les coses del seu país. O, si ho voleu d'una altra manera, per a ésser xori primer cal ésser patriota.

I bé, una mica de sinceritat: tan patriotes som, que poguem arribar a ésser xovins?

Creiem que el que som és una altra cosa, tant o més antipàtica que el xovinisme, i humanament som inferiors: som cofois.

Diem que les coses del nostre país són les millors del món i ho diem sense conèixer-les, (conèixer, filosòficament, equivale a estimar). Ens enorgullem del nostre país i no hem fet res perquè fos tal com és, sinó abocar-hi els nostres defectes. Quan les nostres institucions d'art triomfen a l'estranger ens omplim de joia i no hem fet res perquè hi arribessin. Quan algú de fora lloa el nostre paisatge, ens inflem, com si l'haguéssim pintat nosaltres. On anirem a parar amb tot això? Hem de seguir llaurant-nos satisfets cada dia perquè la feina ja l'han feta els altres? Què esperem per a posar-nos a treballar activament cadascú de nosaltres? És l'esforç personal meu, de tu que em lleigixes, del teu company, el que Catalunya vol. Ni planys ni elogis.

Seguirem enamorats de la nostra llengua i serem encara tan necis de creure-la més bonica que les altres, sense fer res per aprendre a parlar-la bé, a escriure-la bé? Ja la uses en totes les ocasions?

Vivrem encara satisfets perquè Jaume I conquerí Mallorca? Que hi érem nosaltres en aquella empresa? Fòrem capaços de repetir-la avui? Quan ens decidirem a saber bé la nostra història?

Tots els que ens hem imposat una tasca de millorament col·lectiu, per aquesta banda tenim molta feina. Una feina molt llarga perquè l'hem de fer contra nosaltres mateixos i contra el senyor que tenim al costat, al cinema i al concert i al carrer i a la botiga.

Abans de vantar-nos de les coses bones que han estat fetes sense intervenció nostra, pensem en esmenar les coses dolentes de què som responsables. Siguem exigents amb nosaltres mateixos. Tinguem el desig de perfeccionar-nos.

Coneguem bé a Catalunya, la seva llengua, la seva història. Escarmentem en les conseqüències dels nostres defectes col·lectius. Si alguna qualitat bona tenim no en parlem exageradament tothora.

És amb l'esforç pacient, constant de cadascun de nosaltres que assolirem el nostre millorament i la nostra dignificació col·lectiva.

Si n'hi ha de feina per aquesta banda! Deixem primer d'ésser cofois, siguem després patriotes. I si realment en som ja, mirarem de no ésser xovins.

De la història de l'automòbil

RECORDANÇA AL CENTENARI DEL
NAIXEMENT DE GOTTLIEB DAIMLER,
CREADOR DE LA INDÚSTRIA DE L'AUTOMÒBIL (17 MARÇ 1834).

(Acabament)

per a lograr un lleuger motor a gas. Després d'un any de temptatives logrà un motor lleuger d'un i mig cavalls de potència, el qual fou muntat en una bicicleta, i més tard en un simple cotxe del qual se'n va suprimir la llança o timó, funcio-

nant dessota dels seients amb molt soroll i molt mala olor.

Els periòdics satírics, com és natural, també s'ocuparen del nou invent, i el designat automobilista qual cotxe a benzina, per algun defecte, tenia d'ésser arrossegat per cavalls, fou objecte de sabroses caricatures. Aquest estat, però, no va perdurar llarg temps. L'automòbil fou constantment perfeccionat; el motor va muntar-se al davant a finals del segle passat i la forma del vehicle anà variant fins al tipus actualment conegut.

En tal proporció, l'automòbil ha anat apoderant-se del tràfec inter-provincial,

que fins posa en perill l'equilibri econòmic dels ferrocarrils. Es calcula que als Estats Units d'Amèrica de cada cinc habitants n'hi havia un que posseïa automòbil. A Europa la proporció no és tan favorable; a Anglaterra es calcula un auto per cada 36 persones; a França per cada 43, a Alemanya per cada 60 i a Àustria per cada 71 habitants.

L'enginyer Daimler que va morir l'any 1900 s'admiraria certament de veure com la realitat ha completat gegantament les seves experiències.

Cal fer constar, com a final, que el nom d'automòbil, des del punt de vista lingüístic, deuria ésser més correcte, perquè la primera part de la paraula, «auto», ve del grec i la segona, «mobil», del llatí. Si en lloc d'un enginyer hagués estat un lingüista, el que hagués batejat el «cotxe-motor de benzina», l'hauria anomenat en grec: «autokineto»; o en llatí: «ipsomobilo». Consolem-nos, però, pel fet de que la síntesi de l'arrel grega o romana enlloc hauria esdevingut tan clàssica, bonica i de feliç encert, com justament en la paraula «automòbil».

Autor: FRANZ VASTA, Viena.

Traduït de «Heroldo de Esperanto», de Colònia.

Agrupació Esportiva Castellar F. C.
Diumenge, dia 3 de juny de 1934
Tarda a les 4'45

EL GRAN PARTIT de la TEMPORADA

F. C. MARTINENC

(AMATEUR)

CASTELLAR F. C.

Equip: Pinyot

Serra Vives

Mas Fernández Vila

Torrents Carreras Batlle Rius Oliveras

NOTA: Es fa avinent a tots els socis i públic en general que a partir del pròxim diumenge, dia 3 de juny, es posarà la venda els tiquets del desplaçament del dia 17 a Navàs, el preu serà de 6'50 ptes. els socis i de 7'50 ptes. els no socis. La venda quedarà tancada el dissabte, dia 16 de juny, a les 9 del vespre.

TRIBUNA LLIURE

Nació i Estat

És una llàstima, però és un error que molts cometem—en parlar de qüestions polítiques i d'altres coses que, relacionades amb la política, afecten activitats més nobles—de confondre allò que s'anomena Nació amb allò altre que anomenem Estat.

D'aquest error en surten altres errors i malentesos; però el més sensible és que cometent-lo, aparentment es perd la raó que un té per endavant.

Crec que als països civilitzats que menen una vida normal ja ni se'n deu parlar d'aquestes coses, ben sabudes de tothom; altrament veiem que als indrets on aquestes idees es confonen la civilització s'hi mostra endarrerida o els negocis públics van amb una ala que els penja.

I anem al gra. Nació és «cosa nascuda» poble, raça—anomenem-ho com vulgueu—que té vida pròpia i es distingeix de les altres pel seu caràcter, els seus costums, la seva llengua, etc.

L'Estat és la suma de tots els organis-

mes que estan al servei de la Nació. Si mirem la seva missió representativa podem dir que l'Estat és la personalitat jurídica d'una nació; però, sia quin sia el punt de vista en què ens situem, trobarem sempre que mentre la Nació és una entitat natural, l'Estat és una cosa artificial.

La nació neix i viu i es mort. L'Estat es constitueix, actua, i es desfà.

Cada home és membre de la nació a què pertany i al mateix temps és ciutadà de l'Estat constituït o acceptat per la seva nació, però les seves funcions com a membre de la nació i com a ciutadà de l'Estat són ben distintes.

L'home actua com a membre de la nació quan contra la terra i cull els seus fruits i alimenta i regeix la seva família, i quan es relaciona naturalment amb els altres homes. Actua com a ciutadà de l'Estat quan pren la cédula, paga contribucions i arbitris, quan empra els serveis públics, compareix o reclama davant les autoritats, etc. i sobre tot quan exerceix un càrrec públic. Dos ordres d'activitat que es poden simultanejar, però són ben diferents.

L'Estat és fet per estar al servei de tots i cada un dels ciutadans. Això s'ha d'entendre en un sentit molt ample: per exemple, és prestar un servei—i dels bons—legislar amb justícia i aplicar les lleis equitativament.

El gran error—d'ara i d'altres temps—és de creure que són els ciutadans els que han d'estar, ells i allò que ells posseeixen, al servei de l'Estat. Quan un polític us digui això, envieu-lo a diada: és que voldria colcar damunt la vostra esquena.

M. A. O.

Notes de la Redacció:

1.ª La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.

2.ª Els originals no seran retornats i hauran d'anar signats. Podrà usar-se a la seva publicació d'inicials o pseudònim, prèvia advertència de l'original.

Castellarencs: Anuncieu a LA FARGA

COL·LABORACIÓ INFANTIL

En el país dels rens

Heu sentit a parlar del ren? El ren s'assembla molt al cérvol amb les banyes petites i aplanades. Viu en la part nord de la terra on hi ha neu i gel la major part de l'any. Aquesta regió se'n diu *Tundra*. Allà la gent té ramats de rens com ací tenim ramats de cabres i ovelles.

En la *Tundra* hi han pocs animals. Les plantes tampoc poden viure per el molt fred que hi fa. Només s'hi crien moltes i líquens. Els coneixeu? La molsa és una planteta que es cria en les roques i terrenys humits i és com un vellut verd. Recordeu haver-la vista? Els líquens són com unes crostes d'un color cendrós que es cria en les roques i escorça dels arbres. Segurament també els coneixereu.

El ren menja moltes i líquens. No té fred i per això pot viure en la *Tundra*. Quan en un lloc ja no hi queda menjar per a ell es trasllada a un altre. Els homes el segueixen. La gent que viu en la *Tundra* va sempre darrera del ren. Per què creieu que serà això?

El ren serveix de cavall; tira el trineu. Heu vist alguna vegada en el cinema un trineu arrastrat per rens? La llet que veuen en la *Tundra* és del ren. I la carn que mengen també.

Quan moren aprofiten les seves tripes per a fer cordes. Arreglen la seva pell per a fer vestits o lones per les seves tendes de campanya. Sense el ren aquella gent no podrien viure. Comprenen ara perquè van darrera del ren quan aquest canvia de lloc?

En la *Tundra* no hi han pobles. La gent viu en tendes de campanya que fan amb les pells del ren. Quan aquest animal canvia de lloc, desmunten les tendes i aixequen un nou campament més enllà. Aquesta gent que no viu sempre en el mateix lloc se'ls anomena *nòmades*. Les tribus de gitanos que haureu vist passar pel vostre poble també són *nòmades*.

En la *Tundra* l'hivern és molt fred. Els homes cacen animals per vendre les seves pells. Qui sap si la pell de l'abric que porta la vostra mare fou caçada en la *Tundra*? A l'estiu quan els rius es desglacen es dediquen a la pesca. Però l'estiu és molt curt; ve desseguida el fred i les neus. Us agradaria viure entre els homes de la *Tundra*?

JOSEP CARRERES
(13 anys)

LES LLETRES

Agonia d'Abril

Una mica de vent
i una mica de sol.
El plor intermitent
del jorn ens diu el dol

i passa a fê el convit.
Tremolen els sentits
dins l'ombra de la nit
que avença entre neguits.

La pluja s'ha adormit
inquieta i cansada,
amb una flor al pit
que ella ha trasplantada.

Passa l'esgarripança
i una noia gentil:
figura d'esperança
i flor del mes d'Abril,

figura de l'art bèl·lic,
pinzells de carmesí,
foc de l'amor famèlic
que espera i vol venir.

Un bes dessota un arbre
—dringueix de passió—
la lluna brilla al marbre,
el goig en la foscor.

I l'ocell xarroteja
i el fontinyol somriu
i el jovencell festeja
i el Maig clou l'ull i riu.

AMAT GOSALBES

Casa Massagué - Carrer Major, 80

Extens assortit de calçats d'estiu de totes classes i preus.

Pasta KISS per a netejar el calçat és la millor. En pols i en pasta des de 10 cèntims.

PERFUMS per a senyor i senyora RISLER

PRODUCTES de fama mundial RISLER

SABATES de l'acreditada marca STRONG per a senyora, senyor i nens. La Sabata més lleugera i elegant.

No oblideu la Casa Massagué

RADIACIONS

Perquè el gat ha miolat tota la nit sota el taronger novell l'endemà les taronges eren agres.

L'oreneta s'atura sobre el fil de la telefonia a escoltar la música del seu vol.

Quan els núvols cotonosos passen per sobre l'estany, els peixos pugen a flor d'aigua a cercar molles de pa.

No veureu cap ciclista en cos de camisa que no sigui geperut.

El futbolista té la intel·ligència als peus, però per arribar-hi ha calgut que s'aturés una mica al mig del cor.

Oh quin lleu repic de castanyoles sota l'ensiam! Dos cargols bovers es fan l'amor

Els escarabats voladors són bombons de xocolata fugissers de la capsa blava de la nit.

Al fons de l'embut del gessamí hi ha una gota d'un licor celestial molt dolç: la saliva que hi deixen a trenc d'alba els angelets que juguen les trompetes satinades dels gessamins

L'amor de pares i fills és una sageta vertical direcció nord-sud.

El llumí que resta encès a terra és la paraula viva que acaba de dir i que perdura un instant en el recó més fosc de nosaltres mateixos com si es dolgués de deixar-nos per sempre...

CARLES SINDREU

ESPORTS

Futbol

El nostre primer equip local i la Penya Olímpica de Sabadell, el passat diumenge ens oferiren un bon partit. Tots els espectadors sortiren per tant del tot complacuts de l'encontre que proporcionà la Junta de l'Agrupació Esportiva.

La partida composta de bons atacs, ben combinades jugades, parades emocionants, gols marcats amb maestria i unes ratlles de defensa excel·lents; fou el joc que es veié quasi bé durant tot el partit, per part dels dos bàndols.

El resultat fou favorable al nostre club i per tant l'onze local aconseguí una victòria més que pot anotar a la sèrie que d'un temps ençà té iniciada.

Sols resta dir i en atenció dels que no assistiren el passat diumenge al camp, que el resultat obtingut fou de 4 a 3 i que els gols foren entrats dos per Batlle, un per Carreres i un altre per Rius.

NOTICIARI

DISTINCIÓ

Ens assabentem que, recentment, el Sr. Josep Llobet Gran, fill de l'industrial d'aquesta localitat En Feliu Llobet ha estat condecorat pel Comitè General de Madrid de «La Cruz Roja Española» amb una magnífica medalla de 2.ª classe en premi als mèrits contrestats durant el temps que ve actuant dintre la Delegació Sabadellenca d'aquella benemèrita entitat

A les moltes felicitacions que amb tal motiu ha rebut el Sr. Josep Llobet hi afegim la nostra més cordial i sincera.

EL DESCANS DOMINICAL

Tal com anunciàvem en la darrera edició, dimarts passat a les 9 del vespre i convocats per l'Ajuntament es reuniren en el Saló de Sessions del mateix, la majoria d'industrials de la nostra població afectats per la Llei del descans dominical i després de diversos parlaments s'acordà observar estrictament la Llei del descans dominical que començarà a regir dintre poc.

REUNIÓ

Pel pròxim diumenge, dia 3 de juny, a les deu del matí, la Cooperativa «La Castellarense», té convocada una Reunió General Extraordinària, per a tractar d'un assumpte d'importància.

DE RADIO

Ahir, a tres quarts de deu del vespre l'Orquestrina d'aquesta localitat The May Jalem Jazz, donà des del micròfon de Ràdio Sabadell, una escollida audició de música de Jazz

LA FESTA DE SANTA QUITERIA

Diumenge passat a l'Agregat S. Feliu del Recó, va celebrar-se la tradicional festa de Santa Quitèria, resultant tots els actes molt animats sobressortint en gran manera el nombre de forasters que s'hi congregaren.

Felicitem als organitzadors de tan simpàtica com tradicional festa.

COMPRA D'UN EDIFICI

El nostre Ajuntament ha adquirit del veí Josep Lloret Ferrer, l'edifici que havia estat propietat de la ja fa temps dissolta Societat Choral «La Llebra» per tal de destinar-lo a Escola Nacional de Pàrvuls, tota vegada que les que s'estant construint únicament són les destinades a Elementals de nois i noies.

TANCAMENT D'UN LOCAL

Per ésser l'últim dia d'estar obert al públic el Cafè Mundial, s'ha organitzat un festival de despedida compost d'un concert i un ball de tarda, a càrrec de la celebrada Orquestra Orquestrina Muixins

LA FESTIVITAT D'AHIR

Amb motiu de la diada del Corpus restaren paralizades la majoria de les indústries, presentant la població un aspecte animadíssim, la processó que es celebrà al matí en l'interior de l'Església Parroquial fou molt concorreguda.

CONCURS DE PEDRA MENUDALLADA

Al tauler d'edictes de l'Ajuntament hi trobem fixat el que fa referència a l'adquisició per concurs entre industrials de la població, de 50 metres cúbics de pedra menudallada per tal d'ésser destinada a l'arranjament del ferm del carrer Pi i Margall (tros comprès des de la Carretera de Sentmenat al Carrer d'Angel Guimerà).

CONCURS MOBILIARI ESCOLAR

Al mateix tauler d'edictes, hi trobem fixat el concurs de mobiliari escolar per a les Escoles de nova creació que s'estant acabant de construir en aquesta població.

PLA DE CASAMENT

Al propi tauler i lloc destinat al Jutjat municipal, s'hi troba el pla de casament entre el veí de la present Joan Llei-xà Galves amb Mercè Malé Sallarès, veïna de Matadepera.

NAIXEMENT

Dia 24. — Clara Guarro Viaplana, filla de Joan i de Teresa.

La nostra més cordial enhorabona als pares i respectives famílies.

CASAMENTS

Dia 26. — Josep Masaguer López amb Maria Narciso Prat.

Dia 28. — Alfred Nani Lingua amb Felissa París Segú.

Desitgem al novells esposos un sens fi de felicitats.

SERVEI D'INSPECCIÓ SANITARIA D'ALIMENTS

Pel personal encarregat, ha estat verificada la graduació de densitat de la llet, que és destinada al consum públic, donant el resultat següent:

Dia 30 de maig. — De cabra: Pau Tubau, T. 12, D. 27; Eugeni Novella, T. 14, D. 27.

De vaca: Joan Escudé, T. 12, D. 29; Joan Bruguera, T. 18, D. 27; Marcel·lí Ubach, T. 15, D. 29; Joan Casajoana, T. 17, D. 29; Lluís Sans, T. 11, D. 30; Josep Jordà, T. 11, D. 31; Mansuet Solà, T. 12, D. 31; Benet Juliana T. 19, D. 30; Pere Rifer, T. 15, D. 28; Eulàlia Rodés, T. 14, D. 28.

FARMACIA de torn per a diumenge, Major, 16
ESTANC de torn per a diumenge, Passeig, 21

Cine Sonor Ateneu

Escollit Programa Paramount
pel dia 3 de juny de 1934

El cada dia més interessant

NOTICIARI SONOR comentat en castellà

L'obra mestra de Marcel Pagnoul, magistralment interpretada
per Lois Jouvet - Pauley - Feuëlfere - Marcel Vallée:

TOPAZE

Una sàtira violenta de la societat del nostre temps que fa riure... i fa pensar i que a sigut celebrada per tot arreu.

Presentació
del colossal
actor

**George
Bancroft**
secundat per
**Miriam
Hopkins**
en l'emocio-
nant drama:

Un assumpte
intens i vigorós
de la Rússia
revolucionària
És un film
DOBLAT en
CASTELLÀ

Llapis

Plomes

« dibuix

Mànecs

Gomes

Pintures

Pintures sera

« llapis

« pastel

« aquarel·la

Tinta

« xina

« tampó

Clips i Xinxetes

Paper carbó

« dibuix

« secant

etc. etc.

Ribera, impressor
PUIG DE LA CREU, 3

Recordeu la Granja Prat

Totes les setmanes gran quantitat de Pol-
lastres de totes mides a preus còmodes.

Màquines d'ensulfatar i ensofrar Batchus

Conills varies races.

Insecticides pel pugó.

Perfumeria, «Bisuteria», Paraigüeria,
Jardineria.

Llavors d'ortallissa i flors.

Manxadores, Incubadores, Criadores i
Preparats contra la pesta del bestiar.

Adobs per a ortalisses i flors.

Casa Miquel Guarro - Carrer Puigvert, 2

Pares de família

El desdejuni predilecte és i serà en tota
època la

Crema Alimentícia F. 3.

perquè donarà als vostres fills
FORÇA - SALUT - VIGOR

que són els factors indispensables per a fer
una llar feliç

Es troba de venda als establiments de Castellar al preu de
3 Ptes. el paquet (timbre inclòs)

Sub-Agent en aquesta població:

David Barrosa Carrer Nou, 31

J. MARIN BLANCO - Dentista

VISITA: Els dimecres i dissabtes de 3 a 7 de la tarda.

CARRER PASSEIG, 73 - Castellar del Vallès.

Consulta a Barcelona: Tots els dies de 11 a 1 i de 4 a 8 nit - Carrer Fivaller, 25 pral.
(abans Fernando) Telèfon 21069.

Preus Vermells - Calçats castellarencs - Preus Vermells

No deixeu de visitar l'assortit de Sabates, Sandàlies i Calçat de tota classe que a CAL
ROVIRA trobareu. PREUS MÉS VERMELLS que a les Sabateries de ciutat. Ja no
cal que us gasteu diners en viatges per anar a comprar Calçat de fora de Castellar.

REGAL

Sandàlies Blanques des de 4'50 i un tub de Pasta Blanca del valor d'una pta., resultant
les Sabates al comprador a 3'25, preu que no trobareu mai igualat.

Sandàlies de Frare; Xarol des de 3'50 amb dret a Regal d'un valor de 40 cts. Resulten
3'10 ptes. Sandàlies de color des de 3'25 amb dret a Regal d'un valor de 40 cts. Re-
sulten 2'85. No deixeu de visitar ho sense compromís de cap classe. Sebatilles per a
senyora des de 3'75 a 7'50.

Vendre molt i guanyar poc és el lema de la casa. Materials de les millors qualitats.
NO DEIXEU DE VEURE AQUESTS MODELS I PREUS.

Carrer Caldes, 6 (a càl Rovira)

L'anunci és el mitjà més eficaç per a augmentar les vendes

Gregori Gràcia

MATALASSER

NOU, 14

Posa en coneixement de la seva clientela i
públic en general, que havent entrat ja en
la temporada de refer matalassos s'ofereix
a fer-los el dia.